TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. lapkričio 13 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Intelektinė nuosavybė – Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas – Direktyva 2001/29/EB – Taikymo sritis – 2 straipsnis – Atgaminimo teisės – Sąvoka „kūrinys“ – Maisto produkto skonis“

Byloje C-310/17

dėl 2017 m. gegužės 23 d. *Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden* (Arnhemo ir Leuvardeno apeliacinis teismas, Nyderlandai) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2017 m. gegužės 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Levola Hengelo BV

prieš

Smilde Foods BV

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, kolegijų pirmininkai J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, M. Vilaras (pranešėjas), E. Regan, T. von Danwitz ir C. Toader, teisėjai A. Rosas, E. Juhász, M. Ilešič, M. Safjan, C. G. Fernlund, C. Vajda ir S. Rodin,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. birželio 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Levola Hengelo BV*, atstovaujamos advokatų S. Klos, A. Ringnalda ir J. A. K. van den Berg,

– *Smilde Foods BV*, atstovaujamos advokatų T. Cohen Jehoram ir S. T. M. Terpstra,

– Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. S. Schillemans,

– Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Segoin ir D. Colas,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* P. Gentili,

* Proceso kalba: nyderlandų.

– Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos G. Brown ir Z. Lavery, padedamų baristerio N. Saunders,

– Europos Komisijos, atstovaujamos J. Samnadda ir F. Wilman,

susipažinęs su 2018 m. liepos 25 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl sąvokos „kūrinys“, kaip ji suprantama pagal 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230), išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Levola Hengelo BV* (toliau – *Levola*) ir *Smilde Foods BV* (toliau – *Smilde*) ginčą dėl to, kad *Smilde* tariamai pažeidė *Levola* intelektinės nuosavybės teises, susijusias su maisto produkto skoniu.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

3 Berno konvencijos dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos (1971 m. liepos 24 d. Paryžiaus aktas) redakcijos su pakeitimais, padarytais 1979 m. rugsėjo 28 d. (toliau – Berno konvencija), 1 straipsnyje nurodyta:

„Šalys, kurioms taikoma ši Konvencija, sudaro Literatūros ir meno kūrinių autorių teisių apsaugos sąjungą.“

4 Berno konvencijos 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Sąvoka „literatūros ir meno kūriniai“ apima kiekvieną literatūros, mokslo ir meno kūrinį, koks bebūtų jo išraiškos būdas ar forma: knygas, brošiūras ir kitus literatūros kūrinius; paskaitas, kalbas, pamokslus ir kitus tokios rūšies kūrinius; dramos ir dramos-muzikos kūrinius; choreografijos kūrinius ir pantomimas; muzikos kūrinius su tekstu ar be teksto; kinematografijos kūrinius, kuriems prilyginami analogiškais kinematografijai būdais gauti kūriniai; piešimo [grafikos], tapybos, architektūros, skulptūros, graviravimo ir litografijos kūrinius; fotografijos kūrinius, kuriems prilyginami analogiškais fotografijai būdais gauti kūriniai; taikomosios dailės kūrinius; iliustracijas, žemėlapius, planus, eskizus ir plastikos kūrinius, susijusius su geografija, topografija, architektūra ar mokslu.

2. Sąjungos šalių įstatymams suteikiama teisė nurodyti, kad visi kūriniai ar tam tikros apibrėžtos jų kategorijos nesaugomos, jeigu tie kūriniai neturi kokios nors materialios formos.“

5 Pagal Berno konvencijos 9 straipsnio 1 dalį šios konvencijos saugomų literatūros ir meno kūrinių autoriai turi išimtinę teisę leisti atgaminti šiuos kūrinius bet kokia forma ar būdu.

6 Sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, esančios 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše pasirašytos Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutarties, kuri buvo patvirtinta 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde

(1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994, p. 1, 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t. p. 80), 1C priede, 9 straipsnyje nurodyta:

„1. Valstybės narės laikosi Berno konvencijos <…> 1–21 straipsnių ir jos priedo. <…>

2. Autorių teisių apsauga teikiama ne idėjoms, procedūroms, veikimo būdams ar matematinėms koncepcijoms, o jų išraiškai.“

7 Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (PINO) 1996 m. gruodžio 20 d. Ženevoje priėmė PINO autorių teisių sutartį, ji įsigaliojo 2002 m. kovo 6 d. Ši sutartis Europos bendrijos vardu buvo patvirtinta 2000 m. kovo 16 d. Tarybos sprendimu 2000/278/EB (OL L 89, 2000, p. 6; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 33 t., p. 208; toliau – PINO autorių teisių sutartis). Šios sutarties 1 straipsnio 4 dalyje nustatyta:

„Susitariančiosios Šalys įsipareigoja laikytis Berno konvencijos 1–21 straipsnių ir jos Priedo reikalavimų.“

8 Tos pačios sutarties 2 straipsnyje nurodyta:

„Autorių teisių apsauga taikoma išraiškai, o ne idėjoms, procedūroms, veiklos metodams ar matematinėms koncepcijoms.“

Sąjungos teisė

Direktyva 2001/29

9 Direktyvos 2001/29 1–4 straipsniuose yra numatyta:

„1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva reglamentuoja teisinę autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugą vidaus rinkos sistemoje, ypač atsižvelgiant į informacinę visuomenę.

2. Išskyrus 11 straipsnyje nurodytus atvejus, ši direktyva nekeičia ir jokiu būdu nepaveikia egzistuojančių [Sąjungos teisės] nuostatų dėl:

a) kompiuterinių programų teisinės apsaugos;

b) nuomos teisės, panaudos teisės ir tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje;

c) autorių teisių ir gretutinių teisių, taikomų programų palydoviniam ir kabeliniam retransliavimui;

d) autorių teisių ir tam tikrų gretutinių teisių apsaugos terminų;

e) duomenų bazių teisinės apsaugos.

2 straipsnis

Atgaminimo teisė

Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai ar nuolat bet kuriuo būdu ir bet kuria forma atgaminti visą arba iš dalies:

a) autoriams – savo kūrinius;

<…>

3 straipsnis

Teisė viešai paskelbti kūrinius ir teisė kitus objektus padaryti viešai prieinamus

1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinamais [prieinamų] tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

<…>

4 straipsnis

Platinimo teisė

1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokį viešą jų kūrinių originalo ar jo kopijų platinimą parduodant ar kitais būdais.

<…>“

10 Direktyvos 2001/29 5 straipsnyje nustatytos tam tikros išimtys ir apribojimai, taikomi šios direktyvos 2–4 straipsniuose nustatytoms autorių išimtinėms teisėms į jų kūrinius.

Teisingumo Teismo procedūros reglamentas

11 Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnyje nurodyta:

„Be Teismui pagal procesą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo pateikiamų klausimų, prašyme priimti prejudicinį sprendimą:

a) trumpai išdėstomas ginčo dalykas ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiančio teismo nustatytos reikšmingos faktinės aplinkybės ar bent jau išdėstomi faktai, kuriais grindžiami klausimai;

b) pateikiamas nacionalinių nuostatų, kurios nagrinėjamu atveju galėtų būti taikomos, turinys ir prireikus reikšminga nacionalinė teismų praktika;

c) išdėstomos priežastys, paskatinusios prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiantį teismą kelti klausimą dėl tam tikrų Sąjungos teisės nuostatų išaiškinimo ar galiojimo, ir jo nustatytas ryšys tarp šių nuostatų bei pagrindinėje byloje taikomų nacionalinės teisės aktų.“

Nyderlandų teisė

12 *Auteurswet* (Autorių teisių įstatymas) 1 straipsnyje nustatyta:

„Autorių teisės reiškia išimtinę literatūros, mokslo arba meno kūrinių autoriaus arba jo teisių perėmėjo teisę, laikantis įstatymuose nustatytų apribojimų, paskelbti savo kūrinius arba juos atgaminti.“

13 Autorių teisių įstatymo 10 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Pagal šį įstatymą literatūros, mokslo arba meno kūriniai yra:

1) knygos, brošiūros, laikraščiai, periodiniai leidiniai ir visi kiti rašytiniai kūriniai;

2) dramos ir dramos ir muzikos kūriniai;

3) paskaitos ir kalbos;

4) choreografijos kūriniai ir pantomimos;

5) muzikinės kompozicijos su žodžiais arba be jų;

6) grafikos, tapybos, architektūros, skulptūros, litografijos kūriniai, graviūros ir kiti rinkiniai;

7) žemėlapiai;

8) planai, eskizai ir plastikos kūriniai, susiję su architektūra, geografija, topografija ar kitais mokslais;

9) fotografijos kūriniai;

10) kinematografijos kūriniai;

11) taikomosios dailės kūriniai bei modeliai ir pramoninis dizainas;

12) kompiuterių programos ir parengiamoji projektinė medžiaga;

ir apskritai bet kokie literatūros, mokslo ar meno srities kūriniai, neatsižvelgiant į tai, kokiu būdu ar kokia forma jie pateikti.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 „Heksenkaas“ arba „Heks'nkaas“ (toliau – *Heksenkaas*) yra užtepėlė su grietinėlės sūriu ir šviežiomis žolelėmis, sukurta daržovių ir šviežių produktų prekiautojo Nyderlanduose 2007 m. Pagal 2011 m. sudarytą sutartį šios užtepėlės autorius už licencinį mokestį, kurio dydis priklauso nuo pasiektos produkto pardavimo apyvartos, perdavė bendrovei *Levola* intelektinės nuosavybės teises į šį produktą.

15 2012 m. liepos 10 d. buvo išduotas *Heksenkaas* gamybos proceso patentas.

16 Nuo 2014 m. sausio mėn. *Smilde* gamina produktą „Witte Wievenkaas“, kurį tiekia vienam Nyderlandų prekybos centrų tinklui.

17 Būdama tos nuomonės, kad gaminant ir parduodant šį produktą pažeidžiamos *Levola* autorių teisės į *Heksenkaas* „skonį“, ši bendrovė pareiškė *Smilde* ieškinį *Rechtbank Gelderland* (Gelderlando apylinkės teismas, Nyderlandai).

18 Nurodžiusi, kad, jos nuomone, autorių teisės į skonį sudaro „bendrą įspūdį, kurį, valgant maisto produktą, sukelia skonio jutimo organai, įskaitant liečiant sukeliamą pojūtį burnoje“, *Levola* paprašė *Rechtbank Gelderland* (Gelderlando apylinkės teismas) pripažinti, pirma, kad *Heksenkaas* skonis yra jo gamintojo intelektinės kūrybos rezultatas ir todėl jam taikoma autorių teisių apsauga kaip kūriniui, kaip tai suprantama pagal Autorių teisių įstatymo 1 straipsnį, ir, antra, kad *Smilde* pagaminto produkto skonis yra šio kūrinio reprodukcija. Ji taip pat paprašė minėto teismo, kad šis įpareigotų *Smilde* nutraukti bet kokį jos autorių teisių pažeidimą, ypač kad būtų nutraukta produkto „Witte Wievenkaas“ gamyba, pirkimas, pardavimas ir bet kuris kitas pateikimas rinkai.

19 2015 m. birželio 10 d. sprendime *Rechtbank Gelderland* (Gelderlando apylinkės teismas) nusprendė, kad, nesant būtinybės nuspręsti dėl to, ar *Heksenkaas* skoniui gali būti suteikta autorių teisių apsauga, *Levola* reikalavimus bet kuriuo atveju reikia atmesti, nes ji nenurodė, dėl kokių *Heksenkaas* sudedamųjų dalių arba jų derinio šio produkto skonis laikytinas unikaliu, originaliu ir turinčiu individualų požymį.

20 Dėl šio sprendimo *Levola* pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

21 Šis teismas mano, kad pagrindinis šioje byloje keliamas klausimas yra tai, ar maisto produkto skoniui gali būti suteikta autorių teisių apsauga. Jis priduria, kad pagrindinės bylos šalių nuomonės šiuo klausimu yra kardinaliai priešingos.

22 *Levola* teigia, kad maisto produkto skonis gali būti laikomas autorių teisių saugomu literatūros, mokslo ar meno kūriniu. *Levola* pirmiausia remiasi 2006 m. birželio 16 d. *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) sprendimu *Lancôme* (NL:HR:2006:AU8940), kuriame šis teismas iš esmės pripažino galimybę kvepalų kvapui taikyti autorių teisių apsaugą.

23 *Smilde*, priešingai, tvirtina, kad skonių apsauga neatitinka autorių teisių apsaugos sistemos, kuri skirta tik vaizdo ir garso kūriniams. Be to, maisto produkto gendamumas ir skonio potyrių subjektyvumas kliudo maisto produkto skonį laikyti autorių teisių saugomu kūriniu. *Smilde* taip pat teigia, kad išimtinės autorių teisės, susijusios su intelektine nuosavybe, ir apribojimai, taikomi tokioms teisėms, skoniams praktiškai netaikomi.

24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad *Cour de cassation* (Kasacinis teismas, Prancūzija) kategoriškai atmetė galimybę suteikti kvapui autorių teisių apsaugą, pirmiausia 2013 m. gruodžio 10 d. sprendime (FR:CCASS:2013:CO01205). Taigi Europos Sąjungoje aukščiausiųjų nacionalinių teismų jurisprudencijoje nėra bendros nuomonės dėl klausimo, analogiško tam, kuris iškeltas nagrinėjamoje byloje, – ar kvapui gali būti taikoma autorių teisių apsauga.

25 Tokiomis aplinkybėmis *Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden* (Arnemo ir Leuvardeno apeliacinis teismas, Nyderlandai) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. a) Ar pagal Sąjungos teisę draudžiama maisto produktų skoniui, kaip individualiam autoriaus intelektiniam kūriniui, suteikti autorių teisių apsaugą? Tiksliau:
   b) Ar autorių teisių apsaugą draudžiama suteikti dėl to, kad visoms Sąjungos valstybėms narėms privalomos Berno konvencijos 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta sąvoka „literatūros ir meno kūriniai“ apima „kiekvieną literatūros, mokslo ir meno kūrinį, kad ir koks būtų jo išraiškos būdas ar forma“, tačiau šioje nuostatoje nurodyti pavyzdžiai susiję tik su kūriniais, kuriuos galima suvokti žiūrint ir (arba) klausant?
   c) Ar (galimas) maisto produkto gendamumas ir (arba) skonio potyrių subjektyvumas kliudo maisto produkto skonį laikyti autorių teisių saugomu kūriniu?
   d) Ar pagal Direktyvos 2001/29 2–5 straipsniuose nustatytą išimtinių teisių ir apribojimų sistemą draudžiama maisto produkto skoniui suteikti autorių teisių apsaugą?

2. Jeigu į 1 klausimo a punktą būtų atsakyta neigiamai:
   a) Kokie reikalavimai turi būti įvykdyti, kad maisto produkto skoniui galėtų būti suteikta autorių teisių apsauga?
   b) Ar skoniui suteikiama autorių teisių apsauga grindžiama vien pačiu skoniu, ar (ir) atitinkamo maisto produkto receptu?
   c) Kokių įrodymų privalo pateikti šalis, kuri per (pažeidimo nagrinėjimo) procesą teigia, kad sukūrė autorių teisių saugomą maisto produkto skonį? Ar pakanka, kad byloje ši šalis pateiktų teismui nagrinėjamą maisto produktą tam, kad teisėjas, paragavęs ir pauostęs, galėtų pats įvertinti, ar maisto produkto skonis atitinka autorių teisių apsaugos reikalavimus? Ar ieškovas turi (ir) aprašyti kūrybinius sprendimus, susijusius su skonio sudėtimi ir (arba) receptu, į kuriuos atsižvelgiant skonį būtų galima laikyti individualia autoriaus intelektine kūryba?
   d) Kaip per pažeidimo nagrinėjimo procesą nacionalinis teismas turi nustatyti, ar atsakovo maisto produkto skonis atitinka ieškovo maisto produkto skonį tiek, kad būtų padarytas autorių teisių pažeidimas? Ar šiomis aplinkybėmis (taip pat) svarbu tai, kad bendri abiejų skonių įspūdžiai yra vienodi?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtinumo

26 *Smilde* teigia, kad šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes pagrindinėje byloje pateiktas prašymas bet kuriuo atveju turi būti atmestas. Iš tiesų *Levola* nenurodė *Heksenkaas* elementų, dėl kurių jis turėtų būti laikomas individualios autoriaus intelektinės kūrybos rezultatu.

27 Šiuo klausimu reikia priminti, kad tik nagrinėjantys bylą nacionaliniai teismai, atsakingi už sprendimo priėmimą, atsižvelgdami į konkrečios bylos aplinkybes turi įvertinti reikalingumą pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad galėtų priimti savo sprendimą, ir nustatyti Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl Teisingumo Teismas iš principo turi priimti sprendimą tuo atveju, jei pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2009 m. kovo 10 d. Sprendimo *Hartlauer*, C-169/07, EU:C:2009:141, 24 punktas ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *Sbarigia*, C-393/08, EU:C:2010:388, 19 punktas).

28 Iš tiesų, remiantis suformuota jurisprudencija, nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nustatytas teisines ir faktines aplinkybes, kurių tikslumo Teisingumo Teismas negali tikrinti, taikoma svarbumo prezumpcija. Nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gali atmesti, tik jei akivaizdu, jog prašymas išaiškinti Sąjungos teisę visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės aplinkybės ir teisiniai pagrindai, būtini, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (2008 m. birželio 24 d. Sprendimo *Commune de Mesquer*, C-188/07, EU:C:2008:359, 30 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija ir 2015 m. gegužės 21 d. Sprendimo *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, 29 punktas).

29 Atsižvelgiant į informaciją, kurią pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, negalima teigti, kad prejudiciniai klausimai neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos faktais ar dalyku arba kad yra susiję su hipotetine problema. Vien dėl to, kad pirmosios instancijos teismas, kurio sprendimas apskųstas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, nusprendė, skirtingai nei pastarasis teismas, kad jis gali priimti sprendimą nagrinėjamoje byloje, nenagrinėdamas prejudicinio klausimo, ar maisto produkto skoniui gali būti taikoma autorių teisių apsauga, negali būti daroma kitokia išvada.

30 Be to, reikia pažymėti, kad pagal Procedūros reglamento 94 straipsnį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikė Teisingumo Teismui faktinių ir teisinių aplinkybių, reikalingų siekiant atsakyti į pateiktus klausimus.

31 Esant tokioms aplinkybėms prejudiciniai klausimai yra priimtini.

Dėl pirmojo klausimo

32 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyva 2001/29 turi būti aiškinama taip, kad ja draudžiama taikyti maisto produkto skoniui autoriaus teisių apsaugą pagal šią direktyvą ir aiškinti nacionalinę teisę taip, kad autoriaus teisių apsauga taikoma tokiam skoniui.

33 Šiuo klausimu Direktyvos 2001/29 2–4 straipsniuose nurodyta, kad valstybės narės nustato autoriams išimtines teises dėl jų „kūrinių“, o jos 5 straipsnyje numatytos tam tikros šių teisių išimtys ir apribojimai. Minėtoje direktyvoje nėra jokios aiškios nuorodos į valstybių narių teisę, nustatant sąvokos „kūrinys“ reikšmę ir apimtį. Taigi, atsižvelgiant į vienodo Sąjungos teisės taikymo ir lygybės principo reikalavimus, ši sąvoka visoje Sąjungoje paprastai turėtų būti aiškinama autonomiškai ir vienodai (šiuo klausimu žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Infopaq International*, C-5/08, EU:C:2009:465, 27 ir 28 punktus, taip pat 2014 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Deckmyn* ir *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 14 ir 15 punktus).

34 Vadinasi, maisto produkto skoniui gali būti taikoma autorių teisių apsauga remiantis Direktyva 2001/29, tik jeigu toks skonis gali būti laikomas „kūriniu“, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą (pagal analogiją žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Infopaq International*, C-5/08, EU:C:2009:465, 29 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

35 Atsižvelgiant į tai, tam, kad tam tikras objektas galėtų būti laikomas „kūriniu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2001/29, svarbu, kad būtų tenkinamos dvi kumuliacinės sąlygos.

36 Pirma, reikia, kad atitinkamas objektas būtų originalus, t. y. jis turi būti originalus jo autoriaus intelekto kūrinys (2011 m. spalio 4 d. Sprendimo *Football Association Premier League ir kt.*, C-403/08 ir C-429/08, EU:C:2011:631, 97 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

37 Antra, pagal Direktyvą 2001/29 „kūriniu“ gali būti laikomi elementai, kurie yra tokios intelektinės kūrybos išraiška (šiuo klausimu žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Infopaq International*, C-5/08, EU:C:2009:465, 39 punktą, taip pat 2011 m. spalio 4 d. Sprendimo *Football Association Premier League ir kt.*, C-403/08 ir C-429/08, EU:C:2011:631, 159 punktą).

38 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Sąjunga, nors ji nėra Berno konvencijos susitariančioji šalis, pagal PINO autorių teisių sutarties, prie kurios yra prisijungusi ir kurią siekiama įgyvendinti Direktyva 2001/29, 1 straipsnio 4 dalį turi laikytis Berno konvencijos 1–21 straipsnių (šiuo klausimu žr. 2012 m. vasario 9 d. Sprendimo *Luksan*, C-277/10, EU:C:2012:65, 59 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, taip pat 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *DR ir TV2 Danmark*, C-510/10, EU:C:2012:244, 29 punktą).

39 Pagal Berno konvencijos 2 straipsnio 1 dalį literatūros ir meno kūriniai apima kiekvieną literatūros, mokslo ir meno kūrinį, kad ir koks būtų jo išraiškos būdas ar forma. Be to, remiantis PINO autorių teisių sutarties 2 straipsniu ir šio sprendimo 6 punkte minimos sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, kuri yra sudėtinė Sąjungos teisės sistemos dalis, 9 straipsnio 2 dalimi (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 15 d. Sprendimo *SCF*, C-135/10, EU:C:2012:140, 39 ir

40 punktus), autorių teisių apsauga taikoma išraiškai, o ne pačioms idėjoms, procedūroms, veiklos metodams ar matematinėms koncepcijoms (šiuo klausimu žr. 2012 m. gegužės 2 d. Sprendimo *SAS Institute*, C-406/10, EU:C:2012:259, 33 punktą).

40 Todėl Direktyvoje 2001/29 nurodyta sąvoka „kūrinys“ neišvengiamai yra autorių teisių apsaugos objekto išraiška, kuri leidžia pakankamai tiksliai ir objektyviai jį identifikuoti, net jeigu ši išraiška nebūtinai yra nuolatinė.

41 Iš tiesų, viena vertus, institucijos, atsakingos už autorių teisių išimtinių teisių apsaugą, turi turėti galimybę aiškiai ir tiksliai identifikuoti tokius saugomus objektus. Tas pats taikoma asmenims, įskaitant ekonominės veiklos vykdytojus, kurie turi turėti galimybę aiškiai ir tiksliai identifikuoti objektus, kuriems taikoma apsauga trečiųjų asmenų, visų pirma konkurentų, naudai. Kita vertus, būtinybė išvengti subjektyvumo, kuri kenkia teisiniam saugumui, reiškia, kad identifikuojamas saugomas objektas turi būti aiškiai ir objektyviai išreikštas.

42 Kiek tai susiję su maisto produkto skoniu, trūksta galimybės jį tiksliai ir objektyviai identifikuoti. Iš tiesų, priešingai nei, pavyzdžiui, literatūros, vaizdinių, kinematografijos ar muzikos kūrinių, kurie yra tiksli ir objektyvi išraiška, atveju, maisto produkto skonio identifikavimas iš esmės grindžiamas skonio pojūčiais ir patirtimi, kurie yra subjektyvūs ir kintami, nes priklauso, be kita ko, nuo tokių su atitinkamą produktą ragaujančiu asmeniu susijusių veiksnių, kaip amžius, mitybos prioritetai ir vartojimo įpročiai, taip pat aplinka ir aplinkybės, kurioms esant toks produktas yra ragaujamas.

43 Be to, esant dabartiniam mokslo išsivystymo lygiui, techninėmis priemonėmis negalima tiksliai ir objektyviai nustatyti maisto produkto skonio, dėl kurio būtų galima jį atskirti nuo kitų tokio paties pobūdžio produktų skonio.

44 Taigi, atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad maisto produkto skonis negali būti laikomas „kūriniu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2001/29.

45 Atsižvelgiant į šio sprendimo 33 punkte primintą reikalavimą Sąjungoje vienodai aiškinti sąvoką „kūrinys“, reikia taip pat daryti išvadą, kad Direktyva 2001/29 draudžiama nacionalinę teisę aiškinti taip, kad autorių teisių apsauga būtų suteikiama maisto produkto skoniui.

46 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyva 2001/29 turi būti aiškinama taip, kad ja draudžiama taikyti maisto produkto skoniui autorių teisių apsaugą pagal šią direktyvą ir aiškinti nacionalinę teisę taip, kad autorių teisių apsauga taikoma tokiam skoniui.

Dėl antrojo klausimo

47 Atsižvelgiant į atsakymą, pateiktą į pirmąjį klausimą, nereikia atsakyti į antrąjį klausimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo turi būti aiškinama taip, kad ja draudžiama taikyti maisto produkto skoniui autorių teisių apsaugą pagal šią direktyvą ir aiškinti nacionalinę teisę taip, kad autorių teisių apsauga taikoma tokiam skoniui.

Parašai.